

Szivárványszínű városi távlatok

Projektünkről bővebben:
www.expectart.eu

"This project has received funding from the European Union's programme under grant agreement No. 101132662. The views and opinions expressed are solely those of the authors and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Research Executive Agency (REA). Neither the European Union nor REA can be held responsible for them."

Május elején az EXPECT_Art dán kutatókból és kulturális partnerekből álló csapata – a Syddansk Universitet, az Aalborg Universitet és az Institut for Børnekultur – a szlovén Science and Research Centre Koper munkatársait látta vendégül Aarhusban, Dánia második legnagyobb városában. A látogatás fókuszában a dekolonizációról és a művészeti nevelésről való beszélgetések és reflexiók álltak, dán és szlovén kontextusban.

A nap az ARoS művészeti múzeumban kezdődött, ahol a résztvevők megtekintették Sir Isaac Julien *Once Again ... (Statues Never Die)* 2022 című installációját. A kiállítás azt vizsgálja, hogy a nyugati múzeumok és gyűjtők miként befolyásolták az afrikai művészetről alkotott képet, különösen annak fényében, hogy – ahogy a kiállításon is olvasható volt – „az afrikai művészetet a nyugati gyűjtők és múzeumok egzotikumként mutatták be”. Ebben a szemléletben a műtárgyak értéke elsősorban antropológiai jelentőségükben rejlett, miközben művészeti értéküket háttérbe szorították.

Az installáció filmes formában jelenít meg egy fiktív beszélgetést két történelmi szereplő között: Alain Locke kulturális teoretikus és Albert C. Barnes, az afrikai tárgyi kultúra gyűjtője között. Párbeszédükben fontos kapcsolódási pontok figyelhetők meg, amelyek segítik a dekolonialitás megértését. Ugyanakkor feszültség is megjelenik: Barnes, bár haladó szemlélettel viszonyult az afrikai művészethez, továbbra is egy gyarmati keretrendszerbe ágyazódik, míg Locke – a kiállításon olvasható idézet szerint – „megkérdőjelezi azt a tárgyiasítást, amelynek az afrikai művészetet alávetették, és kiemeli annak mély kulturális és politikai jelentőségét”. Mindez szorosan kapcsolódik az EXPECT_Art azon törekvéseihez, amelyek a művészethez kapcsolódó dekolonizációs gyakorlatokat, és ezek hatását kutatják a gazdasági és kulturális értékről, elismerésről és státuszról alkotott különböző elképzelésekre, valamint a művészet társadalmi rétegződésben betöltött szerepére.

A múzeum legfelső emeletén a csapatot a város 360 fokos látványa fogadta egy szivárványszínű üvegfalon keresztül: ez Aarhus egyik népszerű látványossága és jelképe, Olafur Eliasson Your rainbow panorama című alkotása, amelynek szivárványszínei sajátos lencseként keretezik a város látképét. A beszélgetések hamar átterelődtek a művészeti terek kérdéséről a városi térre. Olyan kérdések merültek fel, hogy mitől válik egy hely otthonná? A város mely részei hozzáférhetők egyesek számára, és melyek maradnak elérhetetlenek másoknak?

Az ARoS meglátogatása után az EXPECT_Art projekt társtémavezetője és Aarhus lakosa, Gro Helledatter Jacobsen vezetett városi sétát. A csapat egy másik tagjával, Karoline Lund Nielsennel együtt olyan városi történeteket és narratívákat mutattak be, amelyek a graffitihez, a hiphopkultúrához, az építészeti megoldásokhoz és a közterek használatához kapcsolódtak.

Mindez ahhoz a kérdéshez vezetett, hogy kik vannak jelen – vagyis kik láthatóak – a városban, illetve kik nem.

A találkozó délután Aarhus önkormányzatának legnagyobb építészeti projektjében, a Dokk1 nevű közösségi kulturális házban folytatódott. Ez a hibrid tér egyszerre működik nagy könyvtárként, irodaként, ügyfélszolgálati központként, közösségi térként és még sok másként. Ebben az átgondoltan megtervezett, multifunkcionális és befogadó környezetben folytatódta a közös reflexiók, és új kérdések is megfogalmazódtak: Hogyan támogatható a művészeti oktatás dekolonizációja különböző politikai és oktatási kontextusokon belül és azok között? A látogatás végére mind a dán, mind a szlovén csapat új nézőpontokkal gazdagodott arról, hogyan kapcsolódik a helyi környezet a művészet oktatásban – és várostervezésben – betöltött szerepéhez.

Tudtad?

Megnyílt a jelentkezés az EXPECT_Art nyári egyetemére, amelyet hallgatók számára szervezünk 2026. július 6–11. között Budapesten, Magyarországon. A jelentkezési határidő: június 3.

További információ az alábbi linken érhető el:

<https://event.sdu.dk/expectartsummerschool2026>

És azt is tudtad...

...hogyan megjelent az EXPECT_Art zárókonferenciájának felhívása? A konferencia címe: Exploring and Promoting Critical Cultural Literacy: Connecting Arts and Education in Schools and Local Communities in Europe. Az eseményre 2026. november 25–26-án kerül sor a németországi Landauban.

Az absztraktok benyújtásáról további információk itt találhatóak:

<https://event.sdu.dk/expectartkonference2026/abstractupload/signup>